

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 02233-24/2021-ERU

V Jihlavě dne 3. května 2022

R o z h o d n u t í

O rozkladu [REDACTED]

[REDACTED] (dále též „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu [REDACTED] ze dne 1. září 2021 (sp. zn. OSR-02233/2021-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, uznal účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona, kterého se dopustil úmyslně tím, že dne [REDACTED] v pojistné skříni elektrického rozvaděče označeného [REDACTED] který je umístěn na podpěrném dřevěném sloupu [REDACTED] na pozemku [REDACTED] provedl odpojení pojistek, čímž přerušil dodávku elektrické energie do domu [REDACTED] a tímto jednáním účastník řízení v rozporu s § 46 odst. 12 energetického zákona nesplnil povinnost zdržet se v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy i mimo ně jednání, kterým by mohl omezit její bezpečný a spolehlivý provoz (**výrok I.**), za což mu byla uložena pokuta ve výši 7 000 Kč (**výrok II.**) a dále povinnost k úhradě nákladů řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč (**výrok III.**), a dále společnosti ČEZ Distribuce, a.s., se sídlem Teplická 874/8, 405 02 Děčín – Děčín IV-Podmokly, IČ: 247 29 035 (dále též „poškozený“), nepřiznal nárok na náhradu škody a odkázal poškozeného s tímto nárokem na soud (**výrok IV.**), Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 90 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu [REDACTED] ze dne 1. září 2021 (sp. zn. OSR-02233/2021-ERU) se zrušuje a věc se vrací Energetickému regulačnímu úřadu k novému projednání.

Odůvodnění:

I. Řízení na prvním stupni

Energetickému regulačnímu úřadu byl dne 19. ledna 2021 postoupen spis Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje, územního odboru

██████████ týkající se zásahu na odběrném zařízení, ke kterému došlo dne ██████████

Ze spisového materiálu vyplývá, že účastník řízení bydlí v ██████████ v rodinném domě ██████████ nacházejícím se na pozemku jeho syna, na kterém je rovněž umístěn sloup elektrického vedení s pojistkovou skříň, z níž je zajištěna dodávka elektrické energie do rodinného domu ██████████ Z důvodu vleklého sousedského sporu panujícího mezi účastníkem řízení a jeho sousedy účastník řízení dne ██████████ otevřel pojistkovou skříň, v níž povolil pojistné jističe. Tímto jednáním zamezil v odběru elektrické energie do rodinného domu jeho sousedů. Účastník řízení dále odmítl povolit vstup na pozemek jeho syna pracovníkům společnosti ČEZ Distribuce, a.s., za účelem výpadku elektrického proudu, proto byli na místo zavoláni příslušníci Policie České republiky k prověření události. Účastník řízení na místě uvedl, že pojistky povolil on sám, čímž chtěl dosáhnout přeparkování automobilu ██████████ zaparkovaného před jeho výjezdovou bránou. Pohrozil také opětovným vypnutím jističů, pokud se situace se zaparkovaným automobilem bude nadále opakovat. Pracovníci ČEZ Distribuce, a.s., účastníkovi řízení sdělili, že tento není oprávněn jakkoliv zasahovat do pojistkové skříň, který je majetkem této společnosti a pojistkovou skříň zajistili kovovými svorkami. ██████████ při podání vysvětlení Policii České republiky k věci uvedl, že ve stejném měsíci docházelo k výpadkům elektrické energie do jeho domu opakovaně.

Na základě podkladů předložených Policií České republiky a sdělení poškozeného, Energetický regulační úřad oznámil účastníkovi řízení dne 16. dubna 2021 zahájení správního řízení ve věci možného spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona. Poškozený podáním ze dne 29. dubna 2021 uplatnil nárok na náhradu majetkové škody ve výši ██████████

Energetický regulační úřad v měsíci červenci 2021 vyznamenal účastníka řízení i poškozeného o změně právní kvalifikace skutku, a to tak, že skutek popsany v oznámení o zahájení správního řízení bude nadále posuzován jako přestupek podle § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona, ke kterému došlo porušením § 46 odst. 12 energetického zákona. V dopise adresovaném poškozenému k tomu uvedl, že předmětná pojistná skříň elektrického rozvaděče označeného ██████████ je součástí nadzemního (venkovního) vedení nízkého napětí o napětí do 1 kV a předmětné energetické zařízení tak nepoživá ochrany ochranným pásmem podle § 46 odst. 3 energetického zákona. Správní orgán zároveň účastníka řízení vyznamenal o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit majetkové poměry. Účastník řízení na uvedený přípis správního orgánu již nereagoval.

II. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím Energetického regulačního úřadu ██████████ ze dne 1. září 2021 byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona, kterého se dopustil úmyslným jednáním popsany ve výrokové části tohoto rozhodnutí, za což mu byla uložena pokuta ve výši 7 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení. Poškozený byl se svým nárokem na náhradu škody odkázán na soud.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí Energetický regulační úřad uvedl, že účastník řízení tím, že provedl úmyslné odpojení pojistek za účelem přerušování dodávky elektřiny do domu ██████████ nesplnil povinnost stanovenou v § 46 odst. 12 energetického zákona, čímž byl naplněn formální znak přestupku podle § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona. Energetický regulační úřad v jednání účastníka řízení shledal též naplnění znaků

materiální stránky přestupku, a k té uvedl, že společenská škodlivost spočívá v porušení zájmu společnosti na bezpečné a spolehlivé dodávce (distribuci) elektřiny do odběrného místa.

V rámci úvahy o uložení konkrétní výše pokuty Energetický regulační úřad vyhodnotil jako přitěžující okolnosti skutečnosti, že skutek byl proveden úmyslně, dále, že účastník řízení svým jednáním zamezoval a bránil zaměstnancům poškozeného v nápravě nežádoucího stavu a jako přitěžující okolnost vyhodnotil skutečnost, že účastník řízení neuhradil poškozenému způsobenou škodu. K nároku poškozeného Energetický regulační úřad uvedl, že v souvislosti s vysláním techniků k zprovoznění dodávky (distribuce) elektřiny do domu [REDAKCE] [REDAKCE] mohla poškozenému vzniknout škoda, avšak její skutečnou výši nelze bez přesnějších informací spolehlivě zjistit, proto poškozeného odkázal s jeho nárokem na soud.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu [REDAKCE] ze dne 1. září 2021, které mu bylo doručeno následujícího dne, podal účastník řízení rozklad, který byl Energetickému regulačnímu úřadu doručen dne 7. září 2021.

Účastník řízení v rozkladu sdělil, že sloup s pojistkovou skříní se na pozemku jeho syna nachází neoprávněně z dob komunistického režimu, který na stížnosti nestraníků proti jeho umístění nereagoval, přičemž již před dlouhou dobou byl provozovatel distribuční soustavy žádán, aby jej odstranil. Účastník řízení k rozkladu přiložil další dokumenty, které mají dokazovat, že se jedná o letitý sousedský spor, přičemž uvádí, že ke svému jednání byl vyprovokován, a to i v souvislosti s nečinností Policie České republiky.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu. Rada proto musí přezkoumat zákonost napadeného rozhodnutí i jeho věcnou správnost, a to z úřední povinnosti.

Rada v úvodu považuje za nutné vypořádat otázku zastoupení v daném správním řízení. Energetickému regulačnímu úřadu byla dne 7. září 2021 spolu s rozkladem doručena také ověřená plná moc k projednávání otázek souvisejících se spisem sp. zn. 02233/2021-ERU, ve které [REDAKCE] zmocnil k úkonům v nyní probíhajícím správním řízení svého syna [REDAKCE]. Rada v rozkladovém řízení vyhodnotila rozsah zmocnění jako procesní plnou moc podle § 33 odst. 2 písm. b) správního řádu, tedy pro celé řízení. K tomu je vhodné uvést, že ačkoliv je výše uvedené zmocnění datováno již dne 14. července 2021, doručeno bylo Energetickému regulačnímu úřadu až spolu s rozkladem. Dosavadní doručování písemností přímo [REDAKCE] tak probíhalo v souladu s ustanoveními o doručování uvedenými ve správním řádu.

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí a námitek uplatněných účastníkem řízení dospěla Rada k závěru, že napadené rozhodnutí není dostatečně odůvodněno a nesplňuje tak požadavky kladené na obsah správního rozhodnutí uvedené v § 68 správního řádu. Zákon o odpovědnosti za přestupky stanoví pouze specifické náležitosti tzv. výrokové části rozhodnutí

o přestupku, s obecnými náležitostmi odkazuje na správní řád. Náležitosti ostatních strukturních součástí rozhodnutí, tedy odůvodnění a poučení, stejně jako formální náležitosti písemného vyhotovení rozhodnutí, stanoví správní řád (viz Frumarová, K a kolektiv: *Správní trestání*. Praha: Leges, 2017, s. 155).

Rada tedy při posouzení věci vyšla především z § 68 odst. 3 správního řádu, který stanovuje správnímu orgánu povinnost řádně odůvodnit své rozhodnutí a vyjádřit právní názor k předmětné otázce jednoznačným a srozumitelným způsobem. Správní orgán musí v odůvodnění uvést, jakými úvahami se řídil při výkladu právních předpisů, které na rozhodovanou věc aplikoval a na jejichž základě rozhodnutí vydával. Nepostačuje tak pouhá rekapitulace právních předpisů a jejich jednotlivých ustanovení, ale je třeba uvést konkrétní důvody, proč byly aplikovány právě dané předpisy a proč byly aplikovány způsobem, který vedl k výslednému rozhodnutí. Prvostupňový orgán podle názoru Rady předestřeným požadavkům nedostál, a Rada tak považuje napadené rozhodnutí nejen za nedostatečné, nýbrž až za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Předmětná věc byla šetřena Policií České republiky a Energetickému regulačnímu úřadu předána s podezřením z jednání, které má znaky přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, podle kterého se „*fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s § 28 odst. 3*“. Prvostupňový orgán v oznámení o zahájení řízení popsal skutek a předběžnou právní kvalifikaci tohoto skutku vyhodnotil jako přestupek podle § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, když k tomu uvedl, že účastník řízení v rozporu s § 46 odst. 8 písm. c) energetického zákona porušil zákaz provádět v ochranném pásmu nadzemního a podzemního vedení, výroby elektřiny a elektrické stanice činnosti, které by mohly ohrozit spolehlivost a bezpečnost provozu těchto (energetických) zařízení nebo ohrozit, život, zdraví či majetek osob.

Přípisem ze dne 8. července 2021 prvostupňový orgán vyrozuměl poškozeného o změně právní kvalifikace, když k tomuto uvedl, že v jednání obviněného z přestupku lze spatřovat možné porušení § 46 odst. 12 energetického zákona a spáchání navazujícího přestupku podle § 90 odst. 1 písm. l) energetického zákona. Uvedl také, že předmětná pojistková skříň elektrického rozvaděče označeného [REDAKCE] je součástí nadzemního (venkovního) vedení nízkého napětí o napětí do 1 kV a předmětné energetické zařízení tak nepoživá ochrany ochranným pásmem podle § 46 odst. 3 energetického zákona. Pro případ, že by tomu tak nebylo a jednalo se o součást nadzemního (venkovního) vedení vysokého napětí o napětí nad 1 kV požívající ochrany ochranným pásmem podle § 46 odst. 3 energetického zákona, požádal prvostupňový orgán poškozeného o sdělení takové informace. Účastníka řízení prvostupňový orgán pouze vyrozuměl o změně právní kvalifikace a o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.

Změna právní kvalifikace skutku, ke které prvostupňový správní orgán v průběhu správního řízení přistoupil je možná podle § 78 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky. Nelze totiž předpokládat, že správní orgán bude schopen precizně formulovat právní kvalifikaci v oznámení o zahájení řízení, resp. v počátečních fázích správního řízení, kdy si teprve činí ucelený obraz o projednávané věci. V této fázi má správní orgán pouze informace plynoucí z jeho postupu před samotným zahájením správního řízení a z případných vnějších podnětů. K jejímu konečnému „ustálení“ proto dochází obvykle až v okamžiku, kdy správní orgán dá účastníkovi řízení možnost, aby se před vydáním rozhodnutí mohl vyjádřit k podkladům pro rozhodnutí, definitivně pak v rozhodnutí samotném. V nyní projednávaném případě je však

již z přípisu poškozenému ohledně změny právní kvalifikace znát, že si prvostupňový orgán právní kvalifikací jednání nebyl zcela jist, a to patrně i z hlediska skutkového stavu věci, což se následně odrazilo také v nedostatečném odůvodnění rozhodnutí.

V této souvislosti je prvostupňovému orgánu nutné vytknout, že se v odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečně nezabýval hodnocením případu, neboť zde chybí jasné označení důkazů, ze kterých správní orgán vycházel, jaké skutečnosti byly z jednotlivých podkladů zjištěny, i na základě jakých úvah dospěl správní orgán k závěru, že účastník řízení vytýkaný přestupek spáchal. Z napadeného rozhodnutí není podle Rady ale zejména seznatelné, na základě jakých úvah prvostupňový orgán nakonec dospěl k závěru, že předmětná pojistková skříň je součástí nadzemního vedení nízkého napětí s ochranným pásmem, a jaké z toho plynou závěry.

Měl-li účastník řízení porušit § 46 odst. 12 energetického zákona, muselo by se jednat o zařízení, u něhož ochranné pásmo vzniká. Irelevantní v tomto ohledu je, zda zařízení, u něhož k zásahu došlo, představuje součást distribuční soustavy či nikoliv. Jak plyne z § 46 odst. 1 energetického zákona, ochranným pásmem zařízení elektrizační soustavy je prostor v bezprostřední blízkosti tohoto zařízení, tj. ochranné pásmo se vztahuje k celé elektrizační soustavě, včetně elektrických přípojek. Zároveň má Rada za zjevné, že nešlo o zásah do odběrného elektrického zařízení. Pokud jde o ochranné pásmo elektrizační soustavy, u vedení podzemního ochranné pásmo vzniká vždy, u vedení nadzemního pouze v případě určité napěťové úrovně, jak prvostupňový správní orgán v řízení správně poznamenal.

Pokud nicméně podle § 46 odst. 12 energetického zákona platí, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit elektrizační soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení, je zjevné, že uvedené ustanovení míří pouze na zásahy určité intenzity, takové, na základě nichž by mohlo dojít k poškození nějakého prvku soustavy (což je případ pravděpodobnější), případně k ohrožení jejího provozu. V případě překažení dodávky do jednoho odběrného místa, nadto ne v souvislosti s poškozením soustavy, ale v důsledku manuálního úkonu (odpojení pojistek a znemožnění dodávky) má Rada pochybnosti o tom, že by se o takto intenzivní zásah podřaditelný pod § 46 odst. 12 energetického zákona jednalo, každopádně přesvědčivě tuto otázku Energetický regulační úřad neodůvodnil. Oproti tomu v případě § 46 odst. 8 písm. c) energetického zákona je míra intenzity nižší, nepočítá se s ohrožením soustavy, ale obecně s dotčením provozuschopnosti „zařízení“, tj. i dílčích prvků soustavy.

Nutno konstatovat, že není vyloučeno ani to, že prvostupňový správní orgán poté, co provede výklad obou skutkových podstat, jejichž podstatou je v zásadě neoprávněný zásah do zařízení elektrizační soustavy, neshledá splnění podmínek ani pro jednu z uvedených právních kvalifikací. Je třeba uvést, že přesnější by bylo posouzení předmětného jednání jakožto přerušení dodávky elektrické energie v důsledku zásahu třetí osoby, případně nestrpění dodávky vlastníkem nemovitosti, na které je zařízení určené k dodávce elektrické energie umístěno, energetický zákon však takové skutkové podstaty (s výjimkou druhé uvedené pro oblast teplotenství) neobsahuje.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti Rada uvádí, že prvostupňový orgán bude muset v rámci nového projednání věci především dostatečně posoudit skutkový stav a své závěry přezkoumatelným způsobem odůvodnit tak, aby bylo zřejmé, z jakých zjištění a úvah vycházel. Především by měl jednoznačně identifikovat, o jaké zařízení, v němž účastník řízení provedl zásah, v jehož důsledku došlo k poškození jeho funkce, tj. znemožnění dodávky, se jedná.

Následně, zda je takové zařízení chráněno ochrannými pásmy podle § 46 energetického zákona, v němž se zakazují nebo omezují určité činnosti z důvodu ochrany veřejného zájmu nebo ochrany života, zdraví či majetku osob. Následně by měl vyjasnit, k porušení jakých zákazů došlo. Na takto zjištěný skutkový stav následně aplikuje relevantní ustanovení zákona.

Nad rámec výše uvedeného pak Rada (i s ohledem na nesouhlas účastníka řízení se škodou vyčíslenou poškozeným) pokládá na nutné vyjádřit se k otázce rozhodování o náhradě škody. Rada se v obecné rovině ztotožňuje se závěrem správního orgánu prvního stupně, že v případě, kdy by k prokázání výše škody mělo být vedeno rozsáhlé dokazování, je namístě odkázat poškozeného na soud. Nicméně v daném případě má Rada za to, že se správní orgán prvního stupně měl podrobněji zabývat otázkou možnosti náhrady škody. Pokud dospěl správní orgán k závěru, že poškozený nedoložil výši škody takovým způsobem, aby mohla být škoda spolehlivě zjištěna, měl poškozeného nejprve vyzvat k doplnění podání, ať již předložením jiných podkladů či vysvětlením dokladů už dříve doložených. Taková výzva by zcela jistě nepředstavovala neodůvodněné průtahy v řízení. Odmítnutí zabývat se nárokem na náhradu škody nesmí být nicméně založeno svévolným a neodůvodněným postupem správního orgánu.

V. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Rada jako odvolací správní orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem rozhodla v souladu s § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu o zrušení napadeného rozhodnutí, neboť napadené rozhodnutí nebylo vydáno v souladu s právními předpisy. Rada zároveň přistoupila ke zrušení celého rozhodnutí včetně výroku IV., neboť řízení o náhradě škody v rámci projednání přestupku má podobný charakter jako adhezní řízení v trestním řízení, výrok o náhradě škody tudíž nemůže obstát samostatně.

Prvostupňový správní orgán by měl v rámci nového projednání především provést pečlivější vyhodnocení zjištěného skutkového stavu v souladu se závěry tohoto rozhodnutí a své závěry srozumitelným způsobem odůvodnit.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí nelze podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 správního řádu dále podat rozklad.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D., v.r.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

ČEZ Distribuce, a.s.